

Sygn. akt I Ca 491/13

## POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu – Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie: SO Antoni Smus

SO Iwona Podwójniak

Protokolant: sekr. sąd. Jolanta Grelińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 stycznia 2014 roku sprawy

z wniosku S. F.

z udziałem (...) S.A. z siedzibą w L.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od postanowienia Sądu Rejonowego w Sieradzu

z dnia 22 października 2013 roku, sygn. akt I Ns 423/13

**postanawia:**

**oddalić apelację.**

**Sygn. akt. I Ca 491/13**

## UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 22 października 2013 roku Sąd Rejonowy w Sieradzu, w sprawie I Ns 423/13, oddalił wniosek S. F. o ustanowienie służebności przesyłu.

Ponadto Sąd Rejonowy zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania (...) S.A. z/s w L. kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

**Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na ustaleniach, które Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne, a których istotne elementy przedstawiały się następująco:**

Decyzją z dnia 6 sierpnia 1985 r. został zatwierdzony pod względem urbanistycznym i architektonicznym plan realizacyjny inwestycji sieciowej obejmującej linię (...). linię (...) oraz stacje transformatorowe w miejscowości R., gmina S..

Decyzją z dnia 24 października 1985 roku wydaną na podstawie art. 75 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (t.j. Dz. U. nr 22, poz. 99 z 1985 r.) po rozpatrzeniu wniosku Centralnego (...). Zakładu (...) w Ł. z dnia 26 września 1985 r. znak: (...) – Naczelnik Gminy w S. orzekł o zezwoleniu Centralnemu (...), Zakładowi (...) w Ł. na wejście

w teren z budową linii energetycznej napowietrznej oraz stacji trato we wsi R.. W decyzji określono, iż przedmiotowa linia będzie przebiegać przez grunty prywatne zgodnie z planem realizacyjnym zatwierdzonym przez Wojewódzkie Biuro (...)

w S. nr (...). 8380- (...) z dnia 6 sierpnia 1985 r. W treści decyzji wskazano, iż osobom upoważnionym przez Centralny (...), Zakład (...) w Ł. przysługuje prawo każdorazowego dostępu do przewodów i urządzeń w celu wykonania czynności związanych z ich konserwacją. W decyzji wskazano ponadto, że prawo przeprowadzenia linii energetycznej, budowy stacji trato i każdorazowego dostępu do nich jest ograniczonym prawem rzeczowym, które może być ujawnione w księdze wieczystej. Centralny (...), Zakład (...) w Ł. został zobowiązany do ustalenia ewentualnych zniszczeń w uprawach polowych wynikłych

w trakcie budowy linii oraz budowy stacji trato. W decyzji uregulowano, że wysokość odszkodowania strony będą ustalać na podstawie wzajemnego porozumienia, w razie sporu natomiast - odszkodowanie to ustali Naczelnik Gminy S. na wniosek zainteresowanej strony.

Właścicielem nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów numerami działek (...). o powierzchni 0,5338 ha położonej w miejscowości R., gmina S., dla której w Sądzie Rejonowym w Sieradzu prowadzona jest księga wieczysta Kw

nr (...) jest wnioskodawca S. F.. Przedmiotowe działki wnioskodawca nabył w dniu 11 lutego 2008 r. na podstawie umowy darowizny - nr Rep.(...).

Przez działki o numerze geodezyjnym (...) przebiega linia napowietrzna średniego napięcia 15 kV będąca własnością pozwanego. Linia ta została wybudowana

na podstawie decyzji z dnia 6 sierpnia 1985 r. o zatwierdzeniu planu realizacyjnego inwestycji linii niskiego napięcia oraz linii 15 kV i stacji trato, a także na podstawie decyzji Naczelnika Gminy S. z dnia 24 października 1985 roku wydanej na podstawie

art. 75 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 roku o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości. Aktualnym właścicielem przedmiotowej napowietrznej linii średniego napięcia jest uczestnik postępowania (...) S. A. z siedzibą w Ł..

Stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów, których prawdziwości i autentyczności nie kwestionował żaden z zainteresowanych i których treść pozwalała na zakończenie niniejszego postępowania, nie widząc potrzeby dopuszczenia dowodu z opinii biegłego ds. energetyki w celu wyznaczenia granic strefy objętej służebnością.

W ocenie Sądu Rejonowego wniosek S. F. o ustanowienie służebności przesyłu w trybie art. 305<sup>1</sup> k.c. nie zasługiwał na uwzględnienie z uwagi na podniesiony przez uczestnika postępowania zarzut, że przebiegające przez nieruchomość wnioskodawcy urządzenie energetyczne zostało wybudowane na podstawie decyzji w sprawie zezwolenia na wejście w teren z budową linii energetycznej napowietrznej i stacji trato we wsi R. wydanej przez Naczelnika Gminy S. w dniu 24 października 1985 roku, znak: (...)na podstawie art. 75 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, która daje obecnie uczestnikowi prawo do korzystania z nieruchomości i stanowi tytuł prawny do ograniczonego prawa rzeczowego, odpowiadając przy tym w pełni treści służebności przesyłu.

Przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy Sąd Rejonowy miał na uwadze także treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r., sygn. akt III CZP 116/09. zgodnie

z którą decyzja jest tytułem prawnym dla przedsiębiorcy przesyłowego do stałego korzystania z wymienionej w tej decyzji nieruchomości. Podsumowując Sąd Rejonowy stwierdził, że skoro działki oznaczone numerem (...)zostały już obciążone na rzecz poprzednika prawnego uczestnika postępowania „służebnością przesyłu” w drodze opisanej wyżej decyzji, to brak jest przesłanek warunkujących ustanowienie objętej wnioskiem służebności.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. i § 7 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...).

Z rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego nie zgodził się wnioskodawca S. F.. We wniesionej apelacji zaskarżył postanowienie w całości zarzucając mu:

1/ naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

- art. 233, 244, 257 k.p.c. – poprzez błędną ocenę materiału dowodowego i przyjęcie za podstawę rozstrzygnięcia dokumentu przedstawionego przez uczestnika postępowania w postaci decyzji w sprawie zezwolenia na wejście na teren z budową linii energetycznej napowietrznej i stacji trafo we wsi R. z dnia 24 października 1985 r. – podczas gdy dokument ten zawiera odrębne poprawki w postaci zmiany podstawy prawnej jej wydania i nie może stanowić dowodu tego, co jest w nim zawarte,

- art. 328 § 2 k.p.c. – poprzez nieprzedstawienie przez Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu przyczyn, dla których jednym dowodom dał wiarę innym zaś jej odmówił, co w konsekwencji doprowadziło do sytuacji, w której nie jest wiadomym dla jakich przyczyn Sąd pierwszej instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na podstawie dokumentu przedłożonego przez uczestnika postępowania w postaci decyzji w sprawie zezwolenia na wejście na teren z budową linii energetycznej napowietrznej i stacji trafo we wsi R. z dnia 24 października 1985 r. – podczas gdy dokument ten zawiera odrębne poprawki w postaci zmiany podstawy prawnej jej wydania i nie może stanowić dowodu tego, co jest w nim zawarte.

2/ naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

- art.6 k.c. – poprzez jego niezastosowanie i uznanie, iż uczestnik w wystarczający sposób udowodnił prawo do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy w postaci decyzji administracyjnej, podczas gdy przedstawionemu przez niego dokumentowi nie można przyznać waloru autentyczności, co w konsekwencji doprowadziło do oddalenia wniosku o ustanowienie służebności przesyłu,.

- art. 305<sup>1</sup> k.c. poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji nie rozpoznanie istoty sprawy, podczas gdy wniosek dotyczył ustanowienia służebności na rzecz uczestnika postępowania, a ten korzysta z nieruchomości wnioskodawcy bez podstawy prawnej, albowiem nie udowodnił on nabycia służebności przesyłu przez jej zasiedzenie.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty wniosł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według stawek, ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uwzględnienie wniosku w całości i zasądzenie kosztów postępowania w pierwszej instancji na rzecz wnioskodawcy oraz zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja wnioskodawcy S. F. jest bezzasadna i podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, a na jego podstawie poczynił adekwatne do treści materiału dowodowego ustalenia faktyczne. Ustalenia te Sąd Odwoławczy przyjmuje za własne, nie znajdując potrzeby ich ponownego szczegółowego przytaczania.

Nie można uznać za zasadny zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisu art. 233 § 1 k.p.c., albowiem jego skuteczność nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystniejszych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, którego nie kwestionował przed Sądem pierwszej instancji.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy, w wyniku prawidłowo przeprowadzonego postępowania dowodowego, uwzględniającego zasady rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) ustalił wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.), które znajdowały odzwierciedlenie w całości zaofiarowanego przez strony materiału dowodowego.

Odnosząc się do zarzutów apelującego, trzeba stwierdzić, że sprowadzały się one do podważenia autentyczności decyzji w sprawie zezwolenia na wejście na teren z budową linii energetycznej napowietrznej i stacji trafo we wsi R. z dnia 24 października 1985 r. jako dowodu z dokumentu w sprawie niniejszej, a więc w tej kwestii należy rozważyć, co należy rozumieć pod pojęciem dokumentu i jakie kryteria trzeba spełnić, aby go skutecznie podważyć.

Mimo braku definicji kodeksowej dokumentu, w nauce i praktyce przyjmuje się, że w rozumieniu art. 244 i n. k.p.c. jest nim utrwalone, w formie pisemnej, uzewnętrznienie wszelkiego rodzaju spostrzeżeń, myśli, oświadczeń ludzkich, nadające się do wielokrotnego wykorzystania (dokument sensu stricte - por. T. Demendecki, Komentarz do art. 244 k.p.c., System Informacji Prawnej LEX OMEGA).

Ustawowym kryterium definiującym dokument urzędowy jest jedynie kryterium jego wystawcy. W art. 244 § 1 k.p.c. wskazano wyraźnie, że dokument urzędowy jako taki może pochodzić wyłącznie od „organu władzy publicznej” i „innych organów państwowych”.

W związku z brakiem precyzyjnego skatalogowania tych organów, przy ocenie zastosowania spornej regulacji należy odwołać się do norm szeroko rozumianego prawa administracyjnego. Na jego gruncie „organy władzy publicznej”, wchodzące w skład zbiorczej kategorii podmiotów prawa publicznego, są to przede wszystkim organy administracji publicznej (rządowej lub samorządowej), o których mowa w kodeksie postępowania administracyjnego (art. 1 pkt 1 k.p.a.), organy kontroli państwowej oraz organy kontroli sądowej.

Z treści art. 244 k.p.c. w związku z art. 252 k.p.c. wynika, że dokumenty urzędowe korzystają z dwóch domniemań prawnych, tj. z domniemania autentyczności (iż dokument pochodzi od osoby lub organu wskazanego jako jego wystawca, a zatem, że nie jest on sfalszowany) oraz z domniemania zgodności z prawdą (iż zaświadcza on prawdziwy stan rzeczy). Obydwa te domniemania należą do grupy domniemań wzruszalnych (podważalnych, możliwych do obalenia - por. art. 252 k.p.c.

Odnosząc się do kwestii autentyczności decyzji, dokonanych na niej poprawek i przekreśleń, będącej podstawą wydania w sprawie rozstrzygnięcia, należy zwrócić uwagę, że Sąd rozpatrując sprawę, w razie potrzeby oceni, czy stopień zniszczenia dokumentu pozwala na prowadzenie z niego dowodu.

Przenosząc wszystkie powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej, należy stwierdzić, że przedmiotowej decyzji administracyjnej nie można zarzucić waloru nieautentyczności, gdyż dokonane na niej poprawki, czy nieczytelności nie stanowią przeszkody w ocenie jej przydatności jako dowodu (dotyczą one jedynie podstawy prawnej wydania decyzji) i brak jest jakiegokolwiek dowodu na to, aby poprawki te zostały naniesione dopiero na potrzeby przedmiotowej sprawy. Ponadto skarżący w trakcie postępowania nie wykazał, a tym samym nie obalił domniemania z art. 252 k.p.c. aby decyzja – dokument urzędowy był nieautentyczny, a zgodnie z tezą wyrażaną w orzecznictwie, samo wyrażenie przypuszczenia, że dokument urzędowy może być niezgodny z prawdą, nie stanowi zaprzeczenia jego prawdziwości i nie podważa jego mocy dowodowej. Strona powinna bowiem udowodnić, że dokument ten nie pochodzi od organu, który go wystawił lub że zawarte w nim oświadczenie jest niezgodne z prawdą (uzasadnienie postanowienia SN z dnia 8 stycznia 2003 r., II CKN 247/01, LEX nr 75250). Samo natomiast naniesienie poprawek w zakresie podstawy prawnej decyzji nie obala domniemania autentyczności decyzji.

W tym miejscu trzeba zwrócić uwagę, co także przywołał Sąd Rejonowy, że sam apelujący w odpowiedzi na pismo uczestnika wskazujące na istnienie owych dokumentów, nie kwestionując ich autentyczności, w piśmie procesowym z dnia 1 lipca 2013 r. wniósł o oddalenie podniesionego przez uczestnika zarzutu zasiedzenia w całości, skoro (...) S.

A. w L. Oddział (...) w L., powołując się na wskazane w treści odpowiedzi na wniosek decyzje, „wyraźnie wskazał, iż posiada tytuł prawny do użytkowania nieruchomości” ( d. pismo k 67 – 68).

Zupełnym zatem nieporozumieniem jest zarzucanie Sądowi naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w sytuacji, kiedy apelujący na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji, nie tylko nie zgłosił żadnego dowodu celem obalenia domniema z art. 252 k.p.c., ale mając na uwadze jego stanowisko zawarte w przywołanym piśmie procesowym, potwierdził de facto uprawnienie uczestnika do dysponowania jego gruntem w zakresie koniecznym do wykonywania czynności odpowiadających służebności przesyłu.

Z powyższych względów trafne Sąd Rejonowy stwierdził, że istnienie decyzji Naczelnika Gminy S. z dnia 24 października 1985 roku, skutkuje brakiem przesłanek z art. 305<sup>1</sup> k.p.c. i oddaleniem wniosku o ustanowienie służebności.

Trzeba także zauważyć, że nawet gdyby podzielić zarzuty apelującego dotyczące dokumentu, że uczynienie poprawek w zakresie podstawy prawnej powoduje nieważność decyzji, to niewątpliwie uczestnik postępowania nabyłby służebność odpowiadającą istocie służebności przesyłu drodze zasiedzenia w dobrej wierze. Zważywszy na fakt, że co najmniej od daty decyzji ( 24.10. 1985) r. jego poprzednik prawny posiadał uprawnienie na wejście na nieruchomość wnioskodawcy w celu budowy linii energetycznej, a od tej daty do czasu złożenia wniosku o ustanowienie służebności upłynęło 28 lat, to kierując się treścią art. 172 w zw. z art. 292 k.c. i utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, w tym postanowieniem z 14 listopada 2012 r., sygn. II CSK 120/12, czas niezbędny do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu w dobrej wierze ( 20 lat ) upłynął 25 października 2005 r.

Mając na uwadze powyższe rozważania, apelacja wnioskodawcy jako bezzasadna na podstawie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

Z/ (...)